

ULOGA CITOKINA U SHIZOFRENIJI

Iva Binić^{1,2}, Jovana Petrović^{2,3}, Jovana Antonijević², Dimitrije Paŋčić^{2,4},
Maša Golubović^{2,5}, Filip Petrović^{2,6}, Jelena Branković^{2,7}, Olivera Žikić^{2,7}

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za psihijatriju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

³Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Gornja Toponica“, Niš, Srbija

⁴Zavod za sudsku medicinu, Niš, Srbija

⁵Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za dermatovenerologiju, Niš, Srbija

⁶Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za radiologiju, Niš, Srbija

⁷Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja, Niš, Srbija

Kontakt: dr Iva Binić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

+381641989535

E-mail: drivabinic@gmail.com

Shizofrenija, multisistemski poremećaj sa nejasnom etiologijom, povezana je i sa imunološkom disfunkcijom, uključujući i izmenjene nivoe citokina. Potencijalna uloga inflamacije u razvoju psihijatrijskih bolesti predmet je sve opsežnijeg istraživanja u poslednje dve decenije. Veza između inflamacije i shizofrenije prethodno je sugerisana zbog već utvrđene abnormalne proizvodnje citokina, njihovih odstupanja u koncentraciji i njihovim receptorima u krvi i cerebrospinalnoj tečnosti kod osoba koje boluju od shizofrenije. Patofiziološki mehanizam inflamacije kod psihoza još uvek je nejasan, te su istraživanja dala kontradiktorne rezultate. Populacija koja boluje od shizofrenije opsežno je istražena. Ipak, grupa bolesnika sa prvom psihotičnom epizodom pruža jedinstvenu šansu u proceni bioloških, kliničkih i funkcionalnih posledica psihoze. Rezultati koji se tiču koncentracije citokina su nedosledni, što je posledica različite metodologije istraživanja. Međutim, ustanovljeno je da postoji veza između markera inflamacije i simptoma bolesti. Razvoj biomarkera na početku ili u ranoj fazi bolesti pruža mogućnost za ranu prevenciju bolesti, što sa sobom nosi bolju prognozu. Intervencije u ranoj fazi usporavaju napredovanje bolesti i poboljšavaju ishod lečenja. Populacija sa prvom psihotičnom epizodom, koja nije tretirana medikamentima, dobija sve veću pažnju u istraživanju. *Acta Medica Medianae* 2023;62(2):52-60.

Ključne reči: psihoza, inflamacija, shizofrenija, biomarkeri

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".